

Carta Verzilor Europeni

Principiile Îndrumătoare ale Partidului Verde European

Adoptată la al 2-lea Congres al PVE
Geneva, 13-14 octombrie 2006

Cine suntem

Verzii Europeni reprezintă cu mândrie dezvoltarea durabilă a umanității pe planeta Pământ, un mod de dezvoltare ce respectă drepturile omului și construit pe valorile responsabilității față de mediu, ale libertății, justiției, diversității și non-violenței.

Mișcările politice verzi au apărut în Europa în timp ce continentul era divizat de Războiul Rece și în perioada crizelor energetice de la mijlocul anilor șaptezeci. În acea perioadă, a devenit clar faptul că modelul de dezvoltare economică nu era durabil și punea planeta și pe locuitorii săi în grave pericole sociale, economice și de mediu. Partidele politice existente erau incapabile să se ocupe de această problemă.

Originile noastre se regăsesc în multe mișcări sociale: ecologiștii și activiștii anti-nucleari îngrijorați de prejudiciile din ce în ce mai mari provocate planetei noastre; activiștii pacifiști non-violenți ce promovează căi alternative de rezolvare a conflictelor; feminiștii, care se luptă pentru egalitate reală între femei și bărbați; mișcări pentru drepturile omului și libertate care luptă împotriva regimurilor dictatoriale și autoritare; mișcări de solidaritate cu lumea a treia ce susțin încetarea colonizării și relații mai echilibrate din punct de vedere economic între Nordul și Sudul planetei noastre; activiști ce duc campanii împotriva sărăciei și pentru dreptate socială în cadrul propriilor noastre societăți.

De la aceste origini, noi, Verzii Europeni, ne-am reunit pentru a constitui propria noastră familie politică. Noi promovăm o Europă liberă, democratică și socială într-o lume netulburată, echitabilă și durabilă din punct de vedere al mediului. Noi apărăm valori ca justiția, drepturile omului și ale cetățeanului, solidaritatea, stabilitatea și dreptul fiecărui individ de a-și conduce propria viață, fără frică.

De la începuturi, Verzii au promovat ideea de a gândi global și de a acționa local. Pentru a dezvolta cooperarea la nivel european, un organism de coordonare a fost constituit în 1984, transformându-se apoi în 1993 în Federația Europeană a Partidelor Verzi. În 2004, subliniind obiectivul unei cooperări mai profunde, Federația s-a transformat din nou în Partidul verde European. Verzii Europeni sunt parte dintr-o mișcare Verde globală în plină dezvoltare.

Principii Îndrumătoare

Principiile îndrumătoare care asigură cadrul acțiunilor politice ale partidelor membre ale Partidului Verde European pot fi definite după cum urmează:

Responsabilitate Față de Mediu

Asumarea responsabilității pentru biosfera noastră este o regulă centrală a valorilor Verzi. Societatea depinde de resursele ecologice și de sănătatea și rezistența planetei, iar noi suportăm o obligație supremă față de generațiile viitoare pentru a proteja această moștenire.

Noi promovăm cu tărie necesitatea de a ne încadra în mijloacele noastre ecologice. Noi trebuie să menținem diversitatea biologică și să combatem încălzirea globală prin utilizarea durabilă a resurselor reînnoibile și gospodărirea atentă a resurselor ne-reînnoibile. Utilizarea responsabilă a biodiversității este de importanță critică pentru a răspunde la necesitățile de alimentare, îngrijire a sănătății și la alte necesități ale populației în continuă creștere a planetei. Însă dincolo de orice noțiune de utilitate, Verzii cred că fiecare dintre diversele specii de viață de pe planeta noastră are o frumusețe și o valoare intrinsecă și de aceea merită să fie protejată.

Modelul nostru european de producție, consum și comerț contribuie la pauperitatea continuă a majorității locuitorilor planetei și provoacă o gravă degradare a mediului și instabilitate climatică. Țările dezvoltate și cele în dezvoltare nu mai pot amâna acțiunea de a răspunde la aceste probleme. Necesitatea urgentă de a schimba aceste modele semnifică inevitabil un profund proces de ajustare dacă dorim să inversăm această exploatare dăunătoare a căminului nostru comun.

Provocarea politică cu care ne înfruntăm este sarcina de a restructura agenda globală astfel încât politicile economice și comerciale să deservească obiective sociale și de mediu și nu doar indici economici. Răspunsul nostru este dezvoltarea durabilă, ce integrează obiectivele sociale, economice și de mediu spre beneficiul tuturor. Dezvoltarea durabilă poate fi realizată doar printr-o cooperare globală pentru a depăși contradicțiile economice între țările în dezvoltare, economiile în curs de industrializare și lumea industrializată. Fiecare cetățean din lume are același drept la o cotă corectă din resursele lumii și de asemenea poartă aceeași obligație de a se asigura că generațiile viitoare se pot bucura de aceleași beneficii.

Verzii caută întotdeauna să aplice principiul preventiv. Noi nu vom susține măsuri ce prezintă potențiale amenințări pentru sănătatea oamenilor sau bunăstarea mediului. Însă nici nu vom accepta întâzieri în implementarea de noi măsuri preventive doar pe motiv că studiile științifice nu sunt suficient de numeroase. Indiferent de domeniu – pace, energie, alimentație și agricultură, științe biologice, transport, tehnologie, medicină – deciziile și acțiunile trebuie să urmeze în mod sistematic opțiunea cea mai puțin dăunătoare.

În special în ce privește energia nucleară, Verzii promovează o Europă fără mijloace energetice nucleare, din cauza amenințărilor civile și militare pe care le creează, din cauza responsabilității cu care le obligă pe generațiile viitoare și din cauza aparatului de securitate necesare. Pentru Verzi, prioritatea este de a dezvolta energii alternative descentralizate și reînnoibile.

Libertate prin Autodeterminare:

- **Autonomie individuală**

Noi, Verzii, credem că toți oamenii – indiferent de sex, vârstă, orientare sexuală sau identitate, origine etnică sau handicap – au dreptul de a face propriile lor alegeri, de a se exprima în mod liber și de a-și modela propriile lor vieți. Această libertate nu se referă exclusiv la posesii materiale; ea include dimensiunile sociale, culturale, intelectuale și spirituale ale vieții oamenilor.

Aceste drepturi inalienabile ar trebui să fie garantate prin lege și învățate în școli ca fundații de bază ale societăților noastre. Ele trebuie realizate prin acordarea de posibilități oamenilor, prin oportunitatea ca toate femeile și toți bărbații să își câștige traiul pentru ei înșiși și pentru familiile lor și, dacă e necesar, prin susținere socială și materială, suficientă pentru a duce o viață demnă și pentru a participa pe deplin în cadrul societății. Acolo unde aceste drepturi lipsesc, noi, Verzii, vom lupta pentru ele, propunând solidaritate, educație, dezvoltare, cooperare și protecție față de violență, opresiune și discriminare.

- **Democrație extensivă**

Credința noastră în democrație se bazează pe recunoașterea mutuală a tuturor persoanelor ca egale. Pentru a încuraja un nivel maxim de angajament, procesele politice și de luare a deciziilor trebuie să fie democratice, extensive, transparente și pe deplin accesibile într-un mod facil cetățenilor simpli. Schimbările radicale necesare pentru dezvoltarea durabilă necesită ca toți să preia o responsabilitate comună și o proporție echitabilă a acestei sarcini.

Reprezentanții aleși au îndatorirea de a consulta și de a informa în mod complet constituenții lor de-a lungul întregului proces de luare a deciziilor.

Noi trebuie să gândim întotdeauna în mod global, chiar și când acționăm local. Pentru a asigura cel mai ridicat nivel de implicare și beneficiu al cetățenilor, autoritatea de a decide trebuie investită în cel mai scăzut nivel efectiv. Pe de altă parte, oricând o problemă necesită o acțiune la un nivel mai ridicat, consecințele pentru nivelurile mai scăzute trebuie luate în considerare iar diferențele respectate. Intereselor minorității trebuie să li se acorde o atenție și o protecție corespunzătoare.

Noi ne angajăm să solidificăm democrația în Europa, la niveluri locale, regionale, naționale și supranaționale. Dorim să întărim responsabilitatea democratică și răspunderea instituțiilor multilaterale.

Justiție Extinsă

Politicile Verzilor se bazează pe principiul justiției. Aceasta necesită o distribuție corectă a bunurilor societății și necesită, în schimb, o atenție specială pentru nevoile celor mai slabi. Atenția față de cei mai slabi este importantă în special la nivel global, unde Europa are o responsabilitate specifică de a stimula creșterea economică în țările în dezvoltare.

Deoarece avem de-a face cu problemele unei lumi în schimbare, noțiunea noastră de justiție depășește cu mult politicile tradiționale de re-distribuție. Verzii promovează justiția socială, egalitatea între sexe, justiția între generații, și justiția la nivel global. În ciuda conflictelor practice ce apar între acestea, aceste dimensiuni ale justiției nu trebuie să se opună unele împotriva celorlalte.

- **Justiția socială** asigură faptul că toată lumea are acces la resurse publice vitale: educație, muncă și participare democratică. Accesul echitabil trebuie apărat în fața dezechilibrelor sociale existente, și trebuie să fie protejat în mod instituțional. Educația este un factor decisiv în capacitatea de a-și modela propria viață. Utilizarea aptitudinilor noastre de muncă ne permite să purtăm fructele abilităților noastre și definește astfel o parte cheie a identității noastre. Participarea democratică este o cerință fundamentală pentru a deveni activ în societate și a ajuta la modelarea acesteia.
- **Egalitatea între sexe.** Justiția reprezintă de asemenea și egalitatea între sexe. Femeile și bărbații trebuie să beneficieze de aceeași putere de a defini modul în care se va dezvolta societatea. Mai mult, ei trebuie să poată trăi fără violență. Noi, Verzii, dorim să dezvoltăm cadrul instituțional ce garantează egalitatea femeilor acasă, la lucru, în funcții publice și în alte funcții de influență. Noi dorim să facilităm armonizarea familiei și vieții profesionale pentru ambele sexe.
- **Justiția între generații.** Moto-ul "Noi doar am împrumutat lumea de la copiii noștri" este mai adecvat astăzi mai mult decât înainte. În prezent, viitorul copiilor noștri este în pericol. Justiția între generații semnifică o obligație pentru generația mai în vârstă de a preda moștenirea noastră socială, culturală și de mediu către cei mai tineri într-un mod durabil. Aceasta mai include și o obligație ca generațiile mai tinere să se îngrijească de populațiile mai în vârstă. Trebuie să se asigure faptul că toate generațiile pot participa pe deplin în cadrul societății.
- **Justiția globală.** Justiția este de asemenea indicatorul nostru la nivel internațional. Pe măsură ce economia globală conectează oameni și sporește interdependența noastră, această obligație morală devine de asemenea un imperativ practic. Dezvoltarea durabilă globală și drepturile universale ale omului sunt în centrul conceptului nostru de justiție globală. Acestea trebuie să fie fortificate printr-un cadru instituțional independent de monitorizare pentru responsabilitatea socială corporatistă și comerțul echitabil.

Justiția necesită solidaritate, ne-discriminare și implicarea cetățenilor. Solidaritatea ajută la crearea unor indivizi încrezători în sine – aceasta îi întărește pe cetățeni în loc să îi slăbească. Toate autoritățile publice trebuie să lucreze în parteneriat cu cetățenii pentru a crea și apăra instituții ce sporesc solidaritatea. Din acest motiv noi mai dorim să investim în rețele și comunități, care, cu încurajarea statului, practică susținerea mutuală.

Diversitatea, o Condiție Indispensabilă

Bogăția civilizațiilor, societăților și culturilor s-a dezvoltat prin diversificare. Noi, Verzii, suntem rezultatul fuziunii unei mulțimi de mișcări sociale, și noi credem că diversitatea este o condiție a succesului, a supraviețuirii chiar, în aproape orice domeniu de activitate. Diversitatea sporește rezistența organizațiilor și a grupurilor oricând acestea se confruntă cu schimbări neașteptate. Este o protecție împotriva intoleranței, a extremismului și totalitarismului. Și este o sursă indispensabilă de inspirație și reînnoire.

Diversitatea umană are multe dimensiuni: reprezentare pe sexe, socială, culturală, spirituală, filozofică, religioasă, lingvistică, economică, etnică, sexuală, regională. Acestea pot fi exprimate de către indivizi sau de către grupuri sociale. Noi prețuim această diversitate. Ea trebuie totuși să nu fie niciodată utilizată ca pretext pentru a pune la îndoială drepturile universale.

Acolo unde oamenii împart același spațiu limitat, diferențele pot fi ușor percepute ca amenințări. Chiar și în cea mai mică comunitate, cei puternici tind să facă uz de rolul lor dominant pe când cei mai slabi adesea se găsesc obligați să se conformeze. De aceea protejarea diversității necesită recunoaștere, respect și înțelegere mutuală – și, prea adesea, protecție activă.

Non-violență

Non-violența constituie o parte cheie a profilului filozofic al teoriilor Verzilor și condiționează abordarea de către noi a tuturor problemelor. Nici o soluție de durată la orice conflict între indivizi, grupuri sociale sau State nu poate fi impusă cu forța. Un principiu verde fundamental este că mijloacele folosite pentru realizarea unui obiectiv trebuie să fie compatibile cu obiectivul însuși. Astfel, urmărirea politică a justiției și păcii nu poate fi realizată prin mijloace violente.

Violența nu este doar fizică. Acțiunile oamenilor și structurile economice globale pot deposeda oamenii de drepturile lor și pot exacerba in justiția socială. Pauperitatea este poate cea mai sinistrală formă de violență. Pentru a elimina pauperitatea, noi promovăm organisme internaționale ce au ca scop echitatea economică și plasează în primul rând securitatea și traiul oamenilor, precum și cele care ocolesc regulile globale pentru protejarea drepturilor omului.

În măsura în care sunt implicate conflicte armate, noi suntem convinși că folosirea forțelor armate ori polițienești ca o strategie izolată nu poate avea succes pe termen lung. Verzii doresc să vadă mai puține intervenții militare și implementarea unui concept de politică civilă externă și de securitate. Aceasta necesită dezvoltarea unor instrumente puternice pentru prevenirea conflictelor și gestionarea conflictelor civile.

Totuși, Verzii recunosc că mijloacele militare pot fi convocate de către comunitatea internațională ca ultimă măsură. Oricând există o amenințare de violență în masă împotriva civililor, dispunerea de forțe militare de menținere a păcii poate fi justificată ca o măsură de prevenire. Atunci când măsurile preventive nu au avut succes, intervenția armată poate fi necesară. Recurgerea la mijloace militare va fi supusă dreptului internațional și este legitimă dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- existența unui mandat explicit al Consiliului de Securitate al ONU;
- să se convină asupra obiectivului primar de intervenție în vederea salvării și protejării vieților prin prevenirea violenței;
- existența unei strategii politice definind modul în care să se încheie această intervenție militară și în care să se constituie o situație stabilă și pașnică.

În Concluzie, Dezvoltare Durabilă

Verzii recunosc faptul că valorile responsabilității față de mediu, ale libertății, justiției, diversității și non-violenței pot fi – și sunt într-o anumită măsură – împărțite și de alte familii politice. Ceea ce îi definește pe Verzi este faptul că noi considerăm aceste valori ca interdependente și inseparabile. Ca întreg, acestea determină toate acțiunile noastre îndreptate spre dezvoltarea durabilă socială, culturală, economică și de mediu a societăților noastre pe planeta Pământ. Noi le aplicăm nu doar politicilor noastre externe ci propriei noastre conduite politice precum și organizării propriului nostru partid.

Europenii au fost pionierii procesului de industrializare care constituie inima unora dintre cele mai grave probleme globale ale noastre. Ca cetățeni ai unuia dintre cele mai bogate continente de pe Pământ, noi Europeanii purtăm o responsabilitate majoră pentru inversarea tendințelor distructive generate și pentru inițierea unui model alternativ și de dezvoltare durabilă. Sfera aspectelor implicate este atât de largă încât atingerea acestui scop depășește puterile unui singur stat. De aceea avem nevoie de cooperare în care întreaga Europă – de la Dublin la Tbilisi, de la Helsinki la Lisabona, de la Ankara la Reykjavik – va putea să participe.

Uniunea Europeană este bine plasată pentru a facilita această cooperare, cu condiția ca

- să rămână deschisă pentru extinderi ulterioare;
- să se restructureze ea însăși într-o instituție cu adevărat democratică,
- să își reorienteze prioritățile spre un model durabil de dezvoltare din punct de vedere social și al mediului și
- să își asume responsabilitățile sale globale, sub Națiunile Unite, și în cooperare cu alte instituții importante cum ar fi OSCE și Consiliul Europei, pentru o lume durabilă și pașnică.